

Guía Docente				
Datos Identificativos				2011/12
Asignatura (*)	Alteracións de base conxénita	Código	652G04013	
Titulación	GRAO EN LOGOPEDIA			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Pasaro Mendez, Eduardo Jose	Correo electrónico	eduardo.pasaro@udc.es	
Profesorado	Laffon Lage, Blanca	Correo electrónico	blanca.laffon@udc.es	
	Pasaro Mendez, Eduardo Jose		eduardo.pasaro@udc.es	
Web	www.udc.es/areas/psicobiologia			
Descrición xeral	O principal obxectivo desta asignatura é coñecer os mecanismos que poden inducir a aparición de alteracións nas células, tecidos e órganos con consecuencias sobre a capacidade de comunicación oral, prestando especial atención ás causas de orixe xenético.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A5	Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculías; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A26	Adquirir un coñecemento práctico para a avaliación logopédica.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B17	Saber expresarse en público.
B23	Traballar de forma colaborativa.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)			Competencias da titulación
Coñecer a orixe e evolución da linguaxe, así como a consideración desta como resultado dunha conduta fixada evolutivamente.	A2		
Estudar a lateralización das funcións cerebrais. Coñecer a utilidade do estudo de lesións no coñecemento da topografía cerebral dos procesos da linguaxe.	A1		
	A2		
Coñecer algunhas técnicas da determinación das alteracións conxénitas da linguaxe.	A5		
	A26		
Coñecer as etapas do desenvolvemento embrionario e a relación das mesmas co risco a que se produzan malformacións.	A26		
Coñecer o modo de información xenética e os tipos de produtos que as células poden utilizar relacionados coas funcións cognitivas.	A1		

Coñecer a orixe e os trastornos da linguaxe de orixe conxénito, tanto de tipo exógeno como os orixinados por alteracións xénicas puntuais e alteracións cromosómicas.	A7 A26		
Coñecer as alteracións que se producen na linguaxe como consecuencia de alteracións de tipo neuroxenético, por parálise cerebral e por deficiencia mental.	A7 A26		
Coñecer os principais trastornos da linguaxe e a fala con base conxénita	A7 A26		
Dominar a linguaxe científica da disciplina e comunicarse de maneira efectiva.		B12	
Traballar en grupo de forma colaborativa		B23 B24	
Saber expresarse en público		B17	

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. Concepto de alteración conxénita. A linguaxe como conduta.	
TEMA 2. Métodos de estudo	
TEMA 3. Modos de información xenética	
TEMA 4. Mecanismos de herdanza	
TEMA 5. Desenvolvemento embrionario. Teratoxénese	
TEMA 6. Metabolopatías conxénitas	
TEMA 7. Cromosomopatías. Alteracións cromosómicas numéricas e estruturais	
TEMA 8. Neuroxenética	
TEMA 9. Parálise cerebral, deficiencia mental e linguaxe	
TEMA 10. Prevención, diagnóstico e terapia das alteracións conxénitas da linguaxe	

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	20	40	60
Seminario	17	25.5	42.5
Proba de resposta múltiple	3	0	3
Solución de problemas	5	10	15
Traballos tutelados	0	28	28
Atención personalizada	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Introdución polo profesor dos contidos do temario con axuda de material multimedia. Respostas ás cuestións dos estudantes.
Seminario	Actividades interactivas. Trataranse temas relacionados coa asignatura, mediante debates que se plantexarán sobre os contidos da asignatura.
Proba de resposta múltiple	Proba de resposta múltiple.
Solución de problemas	Paltexamento de resolución de problemas

Traballos tutelados	Voluntariamente os alumnos poderán realizar traballos propostos polo profesor, sobre aspectos relacionados con determinados temas do programa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Solución de problemas	Atención aos estudantes mediante as actividades interactivas, as titorías presenciais ou a través do Campus Virtual, para a orientación na realización dos traballos tutelados e no estudo da asignatura en xeral.

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Os traballos tutelados serán voluntarios. Computará un máximo dun 8% da nota final da asignatura, a descontar do peso da proba de resposta múltiple e sempre que se aprobe esta última	0
Seminario	Valorarase a asistencia e participación, sempre que se aprobe a proba de resposta múltiple	5
Solución de problemas	Forman parte da Proba de resposta múltiple	0
Proba de resposta múltiple	Un exame ao finalizar o programa que deberá aprobarse para superar a asignatura. Dito exame poderá realizarse antes do programado pola Facultade.	90
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia e participación, sempre que se aprobe a proba de resposta múltiple.	5
Outros	Un examen al finalizar el programa que deberá aprobarse para superar la asignatura. Dicho examen podrá realizarse antes del programado por la Facultad La nota de la asignatura se complementará con los trabajos correspondientes a los créditos ECTS y el trabajo práctico.	

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

-Conceptos básicos de citoloxía, histoloxía e xenética. -Coñecementos de informática a nivel usuario, para a utilización do Campus Virtual.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías